

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : บทบาทและนโยบายต่างประเทศของไทย
ในยุคสงครามเย็นและหลังสงครามเย็น
โดย : นายสติระ หล้าศรี
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์ ปีที่เสนอ 2539

วิทยานิพนธ์นี้ ผู้รวบรวมต้องการจะให้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยเฉพาะผู้ศึกษาวิชารัฐศาสตร์ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ศึกษาความหมาย และขอบเขตคำว่านโยบายต่างประเทศ หน่วยงานเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ กระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศ ความสำคัญ และประโยชน์ของวัฒนธรรมกับนโยบายต่างประเทศ ทบทวนนโยบายต่างประเทศของไทยในอดีตและศึกษาแนวทางของนโยบายต่างประเทศที่เราจะใช้ดำเนินต่อไปกับประเทศเพื่อนบ้านและกับนานาประเทศในวันต่อไปข้างหน้า

ในการรวบรวมวิทยานิพนธ์นี้ผู้รวบรวมใช้วิธีการวิจัยเอกสาร เอกสารที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ตำราเรียนที่รวบรวมโดยผู้ทรงคุณวุฒิคงแก่เรียนของหลายสถาบัน เอกสารทางราชการ ทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ สุนทรพจน์ แถลงการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น บางกรณี ผู้รวบรวมใช้วิธีการสอบถามข้าราชการระดับชั้นผู้ใหญ่ ผู้เกี่ยวข้อง และพร้อมกับแนวคิดและประสบการณ์ชีวิตของผู้รวบรวมเอง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำไทยในช่วงสงครามเย็นได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศในลักษณะต่อต้าน (containment) ลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นลัทธิต้องการ

ขยายอำนาจอิทธิพลและครองความเป็นใหญ่ (hegemonical theory) ในโลก
นโยบายต่างประเทศของไทยระหว่างนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายต่างประเทศ
ของมหาอำนาจ ตะวันตก โดยเฉพาะนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา

ผู้นำของไทยในยุคสงครามเย็นนั้นต้องการความช่วยเหลือจากประเทศ
มหาอำนาจตะวันตก โดยเฉพาะความช่วยเหลือจากมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา

ครั้นเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง ความคิด ความเชื่อ ยึดมั่นในลัทธิและ
อุดมการณ์ซ้าย - ขวา อ่อนแรงลง ความมั่นคงของชาติแม้จะยังคงความสำคัญอยู่
เช่นเดิม แต่ทว่าลระดับความสำคัญลงไปมากเป็นลำดับ ด้วยเหตุนี้เอง ผู้นำไทย
ซึ่งเป็นผู้มีแนวความคิดลักษณะของคนรุ่นใหม่ (new generation) ต่างเปลี่ยน
แนวความคิด หันเหนโยบาย ทั้งนโยบายภายในประเทศ และนโยบายการต่าง
ประเทศ (re-orientation) หันมาสนใจให้ความสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง
และเศรษฐกิจ การค้าของชาติให้เจริญมั่นคง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างพาสักของ
ประชาชนในชาติให้มีอยู่ตลอดไป